

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob **torških, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . f. — 2,90, izven Avstrije f. 1,40 za tri mesece . f. — 5,00, za pol leta . f. — 9,00, za vsa leta . f. — 16,00. Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje oziroma.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 2 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petite; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko uradno ulica Caserma 13. Odpre reklamacije so prosto poštne.

„V edinosti je moč!“

Nase poljedelske razmere.

Govor posl. dra. Laginje v sedji poslanske zbornice dne 17. maja 1894. pri raspravi o proračunu ministerstva za poljedelstvo.

(Konec.)

Dovoljeno mi bodi, da se le mimoidoče dotaknem tega, kar je zasnel naš spoštovani tovariš Spindič, ko je v minulem letu potoval po svojem volilnem okraju, in sicer na njegovo izrecno željo, ker ne moreva priti do besede oba, ki sta iz jedne dedele.

V Puntu na otoku Krku, sv. Petru, Koviku pri Lošinju, v Beleju na otoku Čresu in v marsikaterem drugem kraju je vinska trta toliko kolikor uničena po trtni uši. Okolica Krkavška v okraju Koperskem, nekateri kraji sodnega okraja Bujskega bližajo se tej usodi neizogibno.

Sredstva v pobiranje tega sla upotrebljujejo se nepravno, zavičajajo in nerazumno, koristijo torej malo ali pa nič. Prebivalstvo je prosilo odpomoči, kakor n. pr. v Beleju. Okrajna oblast jim je doposlala potovalnega učitelja, ki je bil nevedo hrvaškemu jeziku. Došel je zvečer, prenočil v jedinem prenočišču, namreč pri župniku, naročil ljudem naj se snidejo naslednje jutro. Ti so se zbrali, toda potovalni učitelj je bil še na potu k sv. Ivanu in ni poučil ljudi niti z jedno samo besedico.

In vendar morajo davčne občine — in to je nerazumljivo — plačevati svoje prispevke za take sportne partije. Tako so morale plačati v letu 1893, občine Čreske 45 gold. 28 nč., Lošinjske 74 gold. 18 nč., Krške 57 gold. 18 nč. za taka dokazovalna potovanja.

Oblast ponuja prebivalstvu amerišanske trte; ista jih naroča, toda ko trte dospejo, so posušene in niso za rabo.

Postopanje v lovskih zadevah je povsem sgrebeno, ministerstvo za poljedelstvo naj bi spregovorilo besedo tudi v tem pogledu. Mali poljedelec mora čisto gledati, kako mu zajel uničujejo ono malo fišola in drugo setev, ker sakupnik lova ni imel še časa, da bi došel loviti v dotično okolico, kmet sam pa nima denarja, da bi si preskrbel in plačal orožje in licenco.

Posablja se na najživotnejše koristi prebivalstva. Omenjam le toli potrebnega osušnje na levo uroda v Orser, in to kot dodatek k takim delom, koja so omenjena v resoluciji poslanca Spindiča z dne 16. aprila 1894.

V izvrševanju gonilne policije se dogajajo stvari, ki so v naravnost neverjetne. Rodbina bratov Jurjak iz sv. Ivana bila je kaznovana radi pasenja v neki zagradi z 970 glid., zapisi v besedah devetsto in sedemdeset goldinarjev (čujte! čujte!) in sicer, kakor se zagotavlja, ne da bi se bila popred ogledala in vestno ocenila sares nastala škoda in zmoglost plačevanja poškodovalec.

Posneje so baje to kazni znižali na 20

glid., najbrže potom milosti se strani visokega ministerstva.

In tako bi pripovedoval lahko vedno dalje, gospođa moja. Toda kdo mora prešteti zvezde na nebu, in pesek v morju? Jeli mogoča pomoč? Dá, ali bolnik je jako slab. Njemu ne treba velikih množin, njemu treba, dokler ne okrevi, majhnih doz in tečne hrane, toda hitro, jako hitro je potrebno, sicer bo prepozno.

Mislite le na mala ali tečna zdravila, ekselencen gospod minister za poljedelstvo, in dajte iste deliti po pametnih možeh.

Nekatera so zapopadana v resoluciji, koja mi je čast priporočiti visoki zbornici, da jo sprejme.

Sajenje tobaka, ki je po nekaterih krajih Dalmacije že preporočilo v gospodarskem pogledu, snovanje posejilnic po znanem skušenem sistemu — za čisto malo kroge, nameščenje takih strokovnjakov pri centrali, ki poznajo iz življenja potrebe prebivalstva, ki čutijo za svoje sorojake, predplačila za vinogradstvo, da bo moglo v svoji lastni državi konkurirati z vnanjimi vini, izdatne podpore za preosnovo vinogradov, večja elastičnost in poljudnost javne uprave in druge stvari, ne zahtevajo ravno milijonov, a mi potrebujemo vse to, potrebujemo silno. (Odobranje.)

Ako tudi je bilo kmetsko prebivalstvo hrvaško v Primorski skoro mrtvo toliko let, sedaj ni več tako; kakor razumejo dobro njega zastopniki, da bi bil zgubljen čas, ako bi hoteli govoriti na tem mestu o državnem pravu in politički svobodi, katere se ne rešijo tu nikdar in nikoli, tako dobro razumejo tudi, da je sleherni vladni slehorne evropske države dolžnost, da zagotovi in olehča svojim narodom vsaj pogoje za gmetni obstanek. Z ozirom na Slovence-Hrvate v Primorski bi se morala vlada vendar jedenkrat postaviti na stališče Cogito ergo sum — jaz mislim, da na to sledim jaz — ter si dobro zapomniti, da v nasprotnem slučaju bodo mogla ona ljudstva reči po vsej pravici: Ti ne misliš na-me, torej tudi ti ne obstojiš za-me, nisi moja vlada in si mi tuja. Dixi et salvavi animam meam. (Živa pohvala. Govorniku destitajo.)

Resolucija, koja priporočam visoki zbornici, da jo podpira in sprejme, se glasi:

„C. k. vlada se pozivlja, da temeljito prouči gospodarsko položnje kmetskega prebivalstva Istre in njega želje na gospodarskem polju ter da skri za to, da se s primernimi sredstvi — morda dovoljenjem sajenja tobaka, zopetnim zasajenjem vinogradov, uničenih po trtni uši, pospeševanjem racijonalnega kletarstva in podjetij za ugodnejše izvažanje vina, razdelitvijo državnih gozdov, kateri so odveč, dovoljenjem cenega gospodarskega kredita, nameščenjem funkcionarjev, ki bodo na korist dobre uprave popolnoma odgovarjali tudi v jezikovnem pogledu — prej ko prej odpravijo dosedanje nepravilike, kjer jih je najti.“

glas zgornjestobiške cerkve, katere stoji na trgu sredi mesta pod trdnim stobiškim gradom. Mej mladim zelenjem so beli oprava hrvaškega naroda, žaré se rdeči roboi in temnordeče korale. Staro in mlado, moško in žensko hiti v cerkev, iz katere se odvijajo veseli vzklici „Aleluja!“ So li veseli? Oh te gromovite orglje se ne razliva danes kot nebeška godba, ampak kot strašen vihar, in zvon ne poje kot angeljski glas, ampak kakor da gromi zadnje uro. Kadar mine služba božja, tako je zapovedal gospod Tahi, naj se zbero vsi hišni gospodarji, da izroče ključce svojih vinskih kletij. Sosed in Brdovec je oplenjen, sedaj je Stobica na vrsti. Upravitelj Grdak pravi, na ne dajo ključev, a Tahi pravi, kdor jih ne dá, izgubi glavo. Stobičan je trd, vsravna pokonci glavo in pravi: Ne dam! Tudi Tahi je trd, sedi na svojem gradu, vsravna pokonci glavo in pravi: Moraš! Sila

Politiške vesti.

Cesar na Tirolskem. Pri oblačnem vremenu podala sta se dne 4. t. m. cesar in cesarica na goro Monte Spinale, ki se vpenja neposredno za hotelom v Madonna di Campiglio. Nazaj gredé ju je zalotil močan dež in sta Nj. Veličanstvi morali iskati zavetja v neki koči. Cesar se je prijazno pogovarjal z voditeljem Dalla Giacomom povpraševaje ga o odnosajih prebivalstva, o delu in dohodkih po zimi. Izlet je trajal dve uri in je voditelj posebno hvalil trdnost našega cesarja in njega vtrajnost pri hoji.

Za katoliško vseučilišče v Solnogradu. V mestnem svetu Solnogradskem je stavil odborik Mayr predlog, da bi mestni zbor jel proučevati vprašanje osnutja in vzdrževanja katoliškega vseučilišča v Solnogradu. Ta predlog je bil sprejet in se je izročil dotičnemu odesku.

A propos! Govoreč o težnjah Tridentincev po ločenju severnega Tirola, pravi „Reichspost“, da bi se Tridentincem moglo marsikaj privoliti v administrativnem pogledu, kajti to ne gre, da bi hoteli vse striti na jeden in isti glavnik. Potem pa pristavlja: „A propos! Tu nam je ravno kar prišlo na um, da je g. finančni minister pl. Plener v svojem prvem govoru, kojega je izustil kot minister, obljubil, da se temeljito prouči gospodarske pritožbe naših primorskih pokrajin. Kakó grozno je zanemarjena Dalmacija, to ve sleherni. Kaj se je zgodilo iz teh preiskovanj? Morda pa se bojé, da ne bi izid križal nekega „posessnega stanja?“

Poslanska zbornica Ogrska je imela svojo poslednjo sejo dne 4. t. m.

Rusija za svoje severne pokrajine. Ruski finančni minister Witte potuje sedaj po Murmanu (Murmansko obrežje leži ob Belem morju med Rusijo in Norvegijo. Op. ur.), da prouči gospodarsko položnje te pokrajine. Vlada je sklenila namreč, da se zgradi železnica, koja bode preko mesta Arhangelsk vezala Murmansko obrežje s Peterburgom. V Arhangelsku je minister Witte obgovoril mestne zastopnike nastopno: „Dosedaj je vlada obračala svojo pozornost na Zapad in Jug. Sedaj pa je došel čas, da naš presvetli vladar — ko je s svojo vsemožno resnico in cesarsko mirnostjo premagal nemirne duhove in napravil mir — obrne svojo pozornost na viden zamemljenemu Votoku in Severu. Trudopolnemu potovanju prejasnega prestolonaslednika je sledila sibirska železnica; sedaj pa je zaukazal car, da se po železniški črti zvežeta Sever in Arhangelsk se arcem Rusije.“

Ni je nesreče brez sreče. Tako smo vsklikali po vsej pravici ministerki predsednik italijanski, g. Crispi. V svežem spominu nam je še, kako odločen odpor je nastal v poslanski zbornici proti finančnim predlogom

naroda se zbere, možki mrko gledajo prdece, a žene molijo, zdihujejo, plakajo. V kotu kleči tik staro matere tudi Matija Gubec. Polahkem vzginejo zvoki zadnje „Aleluje!“ Svečenik blagoslovi narod, orglje utihnejo. Služba božja je končana, ali narod ostane klečeč, niti ne premakne se iz cerkve. Pred cerkvijo sedi na konji Tahi in si, nestrno čakaje, gladi brado. Nemirno premetava konj noge, nemirno igra Tahijno erce. Na trgu se razvrsti četa štajarskih mušketirjev iz Stettenberga.

— Nu, ali bo že konec popovskih litanij? zarohni Tahi, a Peter Bošnjak mu reče, da narod ne gre iz cerkve.

— Tudi dobro, mušketirji naprej! Zapodite pse iz te avete luknje! Mušketirji navale na cerkevna vrata. Težki koraki vojščakov odmevajo po cerkvi, jok in stok se razlega pod visokim obokom.

njegovega tovariša Sonninija. Vihar je bil tako silen, da je nastala težka ministerka kriza, katero ni bilo mogoče rešiti drugače, nego da se je povrnil Crispi na krmilo — s svojimi finančnimi predlogami vred. In tudi po povratku Crispija ni bilo nade, da bi se vsprejeli njegovi finančni predlogi. Toda prišla je nesreča — tisti smrtni napad po anarhistu Lega, prišli so drugi napadi z bodalci, a to je tako omehalo javno menenje in zbornico, da je kar naenkrat potihnila opozicija in so Crispija obsipali s dokazi sočutja. Vse položnje se je tako zasukalo Crispiju v prid, da je zbornica pritrdila temu, čegar se je popred branila z vsemi štirimi; novim davkom in velikanskim bremenom. In ker ni dvomiti, da ne bi tudi senat vsprejel finančnih predlog, smemo reči, da je Crispi na trdnem za sedaj. Tako je pričakovati, da stopijo finančne predloge v veljavo še predno preide ta mesec.

O napadalecema Lega in Caserio isjavil se je poznani zdravnik umobola prof. Lombroso nastopno: Za me sta Lega (ki je napal Crispija) in Caserio (ki je napal Carnota) fanatika, a Caserio-u je vsakako lasten pokvarjen fanatizem po odu podedovane božjasti. Napadalec se mi ne vidita niti slaboumna niti prava zločinca. Anarhisti zahtevajo v svoji zaslepljenosti za-se pravico, da smejo moriti druge, njih pa da ne sme nikdo umrtiti. To je bil pravi nagib smrtnemu činu Caserijevemu. Da pa razumemo ta blaznosti podobni čin fanatizma, treba se le za trenotek umisliti v duh teh ljudi. Kar se dostaje zdravil proti anarhizmu, menim, da bo malo koristilo nasilno uničevanje. Gospodarskemu fanatizmu treba odtoka, kakoršnega je dobil politički fanatizem v ustavah in verski fanatizem v toleranci; toda to razumejo samo v Franciji.

Različne vesti.

† Marija Zamlič, mati veleč. župnika Vinka Zamliča in teta državnega poslanca Vekoslava Spindiča, umrla je dne 3. t. m. v selu Frlanija pri Kastvu v 89. letu svoje dobe. Večni pokoj nje duši!

Cirilo-Metodijevski dar napreduje prav voljno in nadejati se je, da se naklonijo naši šolski družbi prav lepe svotice. Vse čé. rodoljubkinje in rodoljube prosimo še jedenkrat, naj ne pozabijo prispeti s kolikor tolikim zneskom, da pokažemo, kako mar nam je narodnega šolstva napredek.

Darila naj se blagovolijo dopošiljati naravnost „Šolski družbi sv. Cirila in Metoda v Tratu“ ali pa nje predsedniku prof. gosp. M. Mandiču.

Občinske volitve v Buzetu. Volitve za tretji razred vršile so se prošli teden. Udeležba se strani hrvaških volilcev je bila velika; „italijanskim“ ni bilo blizu, poskrili so se menda, ne vemo kje. — Drugi razred je pričel voliti dne 2. t. m. Prvi dan je prišlo

— Bog pomagaj! Jezus reši nas! zdi-hujejo žene in otroci, a možje škripljejo z zobmi. Bled stoji pred oltarjem svečenik in vzdiga sklenjene roke k nebu. Krik se vname; s kopiti pušk, s pestmi, psokami in kletvami podé mušketirji može na plano — narod neoborožen kakor živino iz božjega hrama, za možmi pritiskajo plakajo, vzdihovajo, blede, prepadene žene, župnik pa se vrže pred oltar božji in solze mu teko na hladni kamen. Pred cerkvenimi vrati prekrizajo stražarji kopja, na trgu stoji cela četa vojščakov, a pred njimi bega obupani, prestrašeni narod. Visoko vsravna baron Stettenberški glavo in zakriči:

— Ej, psi! Ali veste kaj sem zaukazal? Da mi izročite ključce. Ti, Lolič, piši, kako se vsakdo imenuje.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetaki upor.

Epigonalna povest šestnajstega veka.

— Spisal Avgust Šenoa. Preložil J. P. Planinski. —

Ubogi starec zajaha konja in krene proti Zagrebu, a Tahi, kastelan in njega žena krohotajo se za njim:

— Hop, hop! Prazen odhaja pop!

Ali moj tem pristopi k gospodarju Peter Bošnjak, rekoč:

— Milostni gospodar! Stobičanje se roté, ne marajo izročiti ključev svojih kletij.

— Da vidimo, vsravna Ferko glavo, ali me bodo psi ubogali. Peter, mi bomo Velikonoč praznovali na Stobici!

Napočila je Velikanoč, slava spravljuje žrtve, vatajenje Sina božjega, vatajenje vsoljue prirode. Po bregovih se razlega jasni

k volitvi 115 naših, nasprotnih — 0. Drugi dan je došlo naših 109, nasprotnika sopen ni bilo, ako bi ga bil iskal z lučjo. Tretji dan je bilo naših 91 — nasprotniki so ostali tudi ta dan v svojih skrivajstih.

Po takem imajo Hrvatje že sedaj večino; radovedni pa smo, kako je ukronje nasprotniki v I. razredu, kjer volijo tudi e. kr. uradniki in večji posestniki. Želeli bi pač, da pridejo, da vsaj vidimo kaki so in koliko jih je.

In v taki občini gospodarili so nekdanji Italijani kakor paše. Po tem slučaju sodimo lahko, v koliko je opravičeno našelo o „posestnem stanju“.

Tržaška zavarovalnica delavcev proti nevarnosti. Ni dolgo tega, kar smo se bavili z neprimernimi tiskovinami te zavarovalnice, v katere delokrog spadati poleg Primorske tudi deželi Kranjska in Dalmacija. Takrat nam je poslalo sl. vodstvo dotične zavarovalnice svoje dopisnice na ogled in videli smo, da ima ista poleg samonemških in samoitalskih tiskanih dopisnic tudi nemških o-slovenske in italijanske o-hrvatske. To pa nikakor ne zadoštuje, kakor smo bili naglašali že takrat. Naše menenje potrjuje tudi „Slovenski Narod“ z dne 5. t. m., kateri prinaša pod gornjim naslovom vest, v koji govori o dopisovanju zavarovalnice ter pravi med ostalim: „Tržaška delavska zavarovalnica proti nevarnostem nemških in Kranjskem, da je groza. Vsi njeni dopisi so izključno nemški, da si bi se brez težave lahko porabile slovenske tiskovine. Kaj naj počne naš kmet s dopisom, kot je sledeči. (Tu navaja „Sl. N.“ čisto nemško tiralno pismo, potem nadaljuje:). Stranka, kateri je namenjen ta dopis, ne razume besedice nemški. Slučajno je bila šena sama doma, kajti mož je že toliko zaveden, da ne bi bil vsprejel tega.“ — Torej naj si stranke iščejo tolmačev na svoje stroške zavarovalnici na ljubo? — Da pa se nam ne bi podtakali bogaigavdi kakšni zlobni nameni, prosimo sl. vodstvo zavarovalnice, da naj blagovoljno pogleda svoje knjige glede navedenega dejstva in sicer: „Nr. 734—94 I. Fasc. Nr. 1637, Bretterrege“.

Za družbo sv. Cirila in Metoda izročil je g. A. Kalan svoto 17 kron 72 stot., nabrano med izletniki „Bralnega in podpornega društva“ na Nabrežino. — Nadalje so darovali gg.: Žerjal, Aljandić, Peko in Kenda vsak po 1 krono; Radović in Štika vsak po 30 nvč.; Caharija in Röttinger vsak po 20 nvč. Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti je daroval veleč. gosp. župnik Rojanski Tomaž Thaler, 10 glđ. Vzlednemu duhovniku in rodoljubu bodi izrečena tem potem prisrčna zahvala.

Razprava radi žaljenja Nj. Veličanstva. Minoli četrtlet vršila se je pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava proti 14letnemu Herku Ercollesiju, zatoženemu žaljenja Nj. Veličanstva. Ercollesij je bil učenec VII. razreda mestne ljudske šole v ulici Ferriera; njegov zločin dal je, kakor smo bili objavili, povod k interpelaciji v javni seji mestnega sveta tržaškega. Razprava bila je tajna, kakor se umeje samo po sebi; zatoženca je branil odvetnik dr. Venozian. Ker je Ercollesij italijanski podanik, predlagal je državni pravdnik, da se zatoženec kasnuje po zakonu in da se izžene po prestani kazni in dežel, zastopanih v državnem zboru. Sodišče je obsodilo Ercollesija na 2 meseca težke ječe, ni pa izreklo izгона v smislu predloga drž. pravdnika.

Iz Ricmanj se nam piše: V vabilu na veselico pevškega društva „Slavec“ v Ricmanjih ni dovolj jasno povedano, koliko znaša vstopnina k plesu pred in po „Besodi“. Zato treba naglasiti, da znaša vstopnina k plesu pred in po „Besodi“ vsakokrat po 30 nvč. Toliko, da ne bode nesporazumljenja.

Opozarjamo čč. gg. čitatelje na veselico pevškega in bralnega društva „Slavec“ v Ricmanjih, ki se bo vršila jutri popoldne v Ricmanjih po že priobčenem programu. Upati je, da se Tržačani v primernem številu udeležijo te veselice mladega društva.

Iz Brezovice se nam piše: Slabo smo dočkali, kajti imamo mnogo neprikl. Za šolsko najemščino imamo mnogo poviška. Lastno šolsko zgradbo nimamo, saj jo pa tudi ne potrebujemo, ker tudi učitelja nimamo. Gosp. župnik so nas popustili. Cerkovnika prav za prav tudi nimamo, ker nikakor nismo zadovoljni, da je gosp. župan po svoji volji postavil na to mesto — hlapca. Imeli smo občinske volitev. Glasom ukaza občinskega glavarja bi vsaka vas morala izvoliti svoje moše. Pri vsem tem pa, da je naša vas jako velika, dobila je samo jednega zastopnika, druge pa po štiri. — Letina kaže pri nas, hvala Bogu, dobro. Sosebno seno kaže prav lepo, toda mi smo v takem kraju, da teče potok višje nego so mlake, zbok česar nam vas pavalja, če pride le količjak velika voda. Pred dvema letoma je došel sicer inženjer iz Trsta, da premeri potok, toda pri tem je ostalo. — Svojedobno smo kupili neko hišo za šolsko stanovanje, a gg. so rekli, da ni zdrava. Še bolj pa smo bolni mi, ko smo plačali že nad 4500 glđ. za šolsko najemščino. Slednjič vzklikam: Gospodje, pomagajte nam!

Ljudski shod v Mozirji vršil se boede jutri. Raspravljalo se boede: 1. O znani zadevi Celjskega gimnazija; 2. O javnih napisih; 3. O novih davčnih predlogih v državnem zboru in 4. O raznih kmetijskih potrebah. Shoda se udeležita tudi državni in dež. poslanec g. Miha Vošnjak in dež. posl. g. dr. Josip Srnec. Kakor poroča Celjska „Domovina“, hoče ljudstvo o tej priliki javno protestovati proti besedičenju poslanca Foreggerja, ki je proti volji tržanov Savinske doline prišel v državni zbor, da dela ondi sgačo željam slovenskega prebivalstva itajerskega.

Sprememba brambovske oprave. Po cesarskem odloku, s katerim so potrjene razne spremembe v opravi deželnih brambovcov, dobijo tudi bramborci, ki so v mirovnem preseljenem stanju, klobuke s peresi in suknjo namesto jopičev.

Poroka v ruski carski obitelji. Iz Peterburga javljajo, da je poroka carjeve starjše hčere, Velike kneginje Ksenije, s Velikim knezom Aleksandrom Mihajlovičem stalno določena na 6. avgusta t. l. Tovarna tobaka v Senju. Vseled posredovanja guvernerja na Reki odločil se je ogrski minister financ, da osnuje novo tovarno za tobak v Senju. Tovarna bo ustanovljena v dosednji kasarni za gasilce in v pivovarni; za potrebna prezidanja dovoljeno je 9311 glđ.

Zaprte sinagoge. Vesti iz Varšave javljajo, da je ruska vlada odredila, da se morajo zapreti vse one židovske sinagoge, koje stoje blizu ruskih cerkv. V Vahnovki (v guberniji Kijevski) so že baje zaprli troje sinagog.

Drage rože. Vseled pogreba Carnotovega so po vsej Franciji vse vrtove malone popolnoma oropali, da so mogli splesti neštevilno venčev. Naravni nasledek temu je, da so se ovetlice, posebno pa rože, uverjetno podražile. Navadno stane v sedanjih dobi tučet rož 1 frank, letos pa je poskočila cena na 150 frankov!

Zopet bodalo! Ob isti uri, ko se je vršil pogreb umorjenega častnika Bandija, umorili so s bodalom ravnatelja konjake železnice v Pisi. Sodijo, da so ga napali anarhisti.

Mati morilca Caserio ni zblašnela, kakor se je bila razširila govorica. Pač pa je revica obupana do skrajnosti. Skriva se v svojem stanovanju in noče videti nikogar.

Grozen samomor. V Županji na slavonsko-bosenski meji usmrtil se je ravnatelj neke tamošnje tovarne, Anglež Walter C. Miller na grozen način. Prerezal si je vrat akosi in skoni do tilnika, tako da je glava obvisela le na koščku mesa. Bil je že dlje časa otočen in se mu je bilo zmešalo najbrže.

Poskušn samomor. Minoli četrtlet poskusila je 37letna Ivana Z., stanujoča v ulici delle Ombrelle hit. 2, končati svoje življenje, prerežavši si grlo s britvijo. Sosedje so opazili nakano ter obvestili policijo in Trevesa. Poslednji je obvezal nenevarno rano in odpravil razburjeno ženo v bolnišnico. Ker je soproj dotično ženske na potovanju (on je kuhar pri Lloyd) in ker so sosedje trdili, da ima žena skrit zaklad, šel je policijski kancelist g. Pasquali na hišno preiskavo in res je našel skrite v ognjišču pod pepelom 10 zlatov po 20 frankov in 10 zlatov po 10 frankov ter več vrednostnih predmetov. Vse te dragocenosti shranili so pri policijskem ravnateljstvu, stanovanje pa so zapečatili.

Zblaznel zaradi 1000 glđ. Te dni je prišel semkaj iz Pulja nek Ivan L. in se nastanil v hotelu „Garni“ na velikem trgu. Predvčerajšnjem pa je zblaznel; tekal je po sobi in kričal v jednomer: „Potrebujem tisoč glđinarjev!“ Poklicali so dobrotnika Trevesa,

ki je siromaku obljubil potrebni tisočak in ga lepó svabil v bolnišnico.

Policijako. 15letnega Vekoslava Lavrenčiča, stanujočega na Vrdehi hit. 633, 15letnega Avgusta Forluga z Vrdele hit. 217 in 15letnega Avgusta Godino z Vrdele hit. 319 sasačil je stražar Čok, ko so predvčerajšnjem prižigali velik kres ob sidu kampanje Valerio na Vrdehi hit. 238. Ker je ogenj prestrašil prebivalce v bližnjih poslopjih in ker je bila nevarnost, da nastane požar, prijavi so omenjene dečke oblasti, da dobijo zasluženo kazno. — 21letni izvošček Henrik Forestan iz Trsta, stanujoč v ulici Ferriera hit. 17, 24letni fotograf Ljudevit Singer iz Vipavskega Sv. Križa, stanujoč v ulici Fontanone hit. 11, in 21letni vratar Karol Vovk iz Postojnskega okraja, stanujoč na Corsu hit. 45, navalili so predvčerajšnjem na hišo št. 1 v ulici Mortonsino in razbijali po vožnih vratih. V isti hiši stanujoči stražar Primšič je odprl vrata, hotel pomiriti in oddaljiti pijance, toda nekdo izmed njih udaril je stražarja prav pošteno. Vsi trije se bodo morali zagovarjati pred tukajšnjim sodiščem. — 19letno brezposelno dekle Marijo Lešnjak, pristojno v Logaški okraj, stanujočo v ulici Ronco hit. 9, sasačili so stražarji predvčerajšnjem ob 4½ uri s jutraj v ulici Belvedere, kjer je menda pričakovala soladni vahod. Ker je pa Marička še zapisana v „črni bukvali“ zaradi nenavnega življenja, odvedli so jo v zapor. — 29letni Ignacij Z., vratar neke hiše v ulici Irene, je predvčerajšnjem ob 6. uri zvečer šelno Giselo P. hčerko nekega krčmarja v isti ulici, svabil k sebi v stanovanje in se nesramno zabaval s njo. Z. je pobegnil, zapustivši ženo in obitelj.

Koledar. Danes (7.): Vilibald, šk.; Benedikt IX., p. — Jutri (8.): 8. pobinkoštna nedelja; Elizabeta, kralj. — V ponedeljek (9.): Anatolija, dev.; Ciril, šk. m. — Prvi krajec. — Solnce iside ob 4. uri 24 min., zatoni ob 7. uri 44 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri s jutraj 21 stop., ob 2 pop. 28.5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 6. Državno sodišče je raspravljalo danes o pritožbi mestne občine Praške radi razveljavljenja sklepa občinskega sveta, glasom katerega naj bi se bila uložila prošnja za odpravo izjemnega stanja.

Budimpešta 6. Srbi v Karlovih agitacije v to, da se odpošlje posebna deputacija h kralju, katera naj bi naprosila Nj. Veličanstvo, da ne potrdi zakona o civilni poroki.

Ogrska duhovščina pa agituje s svoje strani za to, da se v slučaju, ako zakon zadobi Najvišje potrdjenje, ogrski primas odpove svojemu dostojanstvu.

Sredec 6. Glavnega urednika Stambulevega glasila „Svoboda“ obsodili so na 4 mesece ječe, ker je razširil državnega pravdnika. Proti istemu listu je naperjenih še več pravd.

Rim 6. Glasom brzoglavke, došlo listu „Nazione“, so oblasti uverjene, da so zasledile morilca častnika Bandija. Neke Henry Lachesi, ki je na jako slabem glasu in je tudi poznan kot anarhist, izginil je na dan napada. Nadejajo se, da ga saloté kmalu.

Pariz 5. V poslanski zbornici je zahteval posl. Belletan, da se pomilostijo vse one osebe, ki so bile obsojene radi kaznivih dejanj, storjenih za dobo štrajka, ali pa radi tiskovnih prestopkov. Govornik je zahteval, da se njega predlog pripisna nujnim, kar pa je odklonila zbornica ob živahnem ugovarjanju skrajne levice. Posl. Vaillant je interpeleval radi naredob iz meseca maja na pokopališču Père-Lachaise, da se zabranijo pojavi v spomin onim, ki so padli povodom ustaje „komune“ v letu 1871. Minsterski predsednik Dupuy je opravičil omenjene naredbe izjavljajoč: „Mi ne dopustimo, da se proslavlja komunna. Dežela občuti le strah in gnjus, ko se spomni na isto.“ (Odobranje.)

Lyons 6. Preiskovalni spisi o Caserio-u so se izročili zatoženemu odesku. Minister notranjih poslov je ukazal, da se izpraševalni zapisniki prepisejo v raznih kopijah, od katerih se odpoklije jedna brčkone italijanski

vladi. Caserio ni dolejš zahteval branitelja; sodišče mu postavi službenega branitelja. Caserio je od dne do dne bolj potr.

London 6. Parlamentni tajnik Greyer je izjavil, da je angleška vlada doposlala Kini in Japanu obvestila zaradi Koreje, da se ohrani mir. Stori se vse mogoče, da se ohrani mir.

Opozarjamo naše čč. čitatelje, da se že dne 12. julija iztečejo Dunajske srečke, med katerimi je 5 glavnih dobitkov po 10.000 kron.

Trgovinski brzojav.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.83—6.84, za spomlad 7.15—7.16. Kornu za julij-avgust 4.96 do 4.98. Oves za jesen 5.90—5.92. RA 5.16—5.18.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7.25—7.30, od 78 kil. f. 7.35—7.40, od 79 kil. f. 7.45—7.50, od 80 kil. f. 7.50—7.60, od 81 kil. f. 7.60—7.65.

Ječmen —; prosa 8.80—4.20.

Slabo povpraševanje po pšenici, silne ponudbe; jako mlačno. Malo prometa, 10 nč. cenajo. — Otrobi jako zanemarjeni. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor za julij f. 15.45 nova roba za september f. 14.65, mlačno.

Havre. Kava Santos good average za juli 98.25, za november 89.25, mirno.

Hamburg. Santos good average za juli 78.75, september 76.25, december 70.—, mirno.

Dunajska borza 6. julija 1894.

Državni dolg v papirju	danes	včeraj
98.05	98.05	98.05
98.05	98.05	98.05
121.90	121.90	121.85
97.90	97.90	97.90
351.25	351.25	351.10
125.30	125.30	125.35
9.97 1/2	9.97 1/2	9.97
61.42 1/2	61.42 1/2	61.42 1/2
44.85	44.85	44.85

Gostilna „All'Antico Moro“

ulica Solitaria 12, (po domače pri „Pražkovcu“) prodaja črna in bela vina prve vrste iz prvih in dobrih vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črna krčko po 40 in ristik po 48 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Držec se gasi: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

RODOLJUBI!!

Podpisani naznanjam, da sem odprl v soboto dne 9 junija svojo krčmo v ulici Valtirio hit. 19., znano pod imenom „Croce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, kraški toran in izvrstno pivo. Izborna kuhinja, cene pošteno. — Nadejajo se, da me bodo Tržaški Slovani po možnosti podpirali, beležim udani Fran Kravos.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborno vino istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na dobelo, tako močanom, kakor na deželo. CI.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja hit. 5 (Piazza Posterossa). Po dvakrat na dan frišno oprasno mleko po 14 kr. liter nedočno po 8 kr. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje, pošljo se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni hit. 1. Pizze, ima trgovino s mnogovrstnim lesom, železnim in lesenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. CI.

Kavarni „Commercio“ v ulici Caserma, glavni shajališč tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jeziki. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Boril, CI. kavarar.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanajstih murvah“, priporoča se slavnomu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104—93

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnomu občinstvu svojo bogato proskrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Belvedere hit. 3) pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi se deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, s obširnimi senčnatim vrhom in dvomi dvoranami, kjer se točijo izborna

domača vina, toran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba s gostimi in mrzlimi jedlim. Priporoča tudi svojo

mesnico v Rojanu (poprej Pertotova) kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnomu občinstvu in udom.

Novi člani so se vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtak od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5

Dunajske srečke po 1 krono Zrebanje že v sredo

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron

Srečke priporočata: Josip Bolaffio Aleksander Levi.